

(12)

BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2015 00537**

(22) Data de depozit: **24/07/2015**

(45) Data publicării mențiunii acordării brevetului: **28/05/2021** BOPI nr. **5/2021**

(41) Data publicării cererii:
27/11/2015 BOPI nr. **11/2015**

(73) Titular:
• **UNIVERSITATEA POLITEHNICA DIN
BUCUREȘTI, SPLAIUL INDEPENDENȚEI
NR.313, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO**

(72) Inventatori:
• **MARINESCU NICULAE-ION,
ȘOS.IANCULUI NR.68, ET.1, AP.2,
SECTOR 2, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **GHICULESCU LIVIU-DANIEL,
BD.RÂMNICU SĂRAT NR.4, BL.H 9, SC.1,
ET.1, AP.8, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B,
RO;**

• **BANU ALEXANDRA, ALEEA PĂCALĂ
NR.16, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **TARBĂ IOAN-CRISTIAN, BD.IULIU MANIU
NR.170-174, BL.40, SC.2, AP.44,
SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;**
• **JUGĂNARU ELENA-CRISTINA,
STR.OSTROVENI NR.3, BL.A 41/3, SC.A,
AP.15, RÂMNICU VÂLCEA, VL, RO**

(56) Documente din stadiul tehnicii:
**RO 126191 B1; CN 102513622 A;
GB 821718 A**

(54) **ECHIPAMENT PENTRU PRELUCRARE ELECTROCHIMICĂ
ASISTATĂ DE ULTRASUNETE**

RO 130676 B1

1   Invenția se referă la un echipament pentru prelucrare electrochimică asistată de
ultrasunete a pieselor, destinat prelucrării tridimensionale și lustruirii, care se montează pe
3   mașini specializate de prelucrare electrochimică.

          Sunt cunoscute, instalații de prelucrare electrochimică care se pot monta pe masa
5   mașinii și care necesită construcția unor camere de contrapresiune construite special pentru
piesele respective de prelucrat.

7   Din brevetul **RO126191 B1** se cunoaște un echipament pentru prelucrarea prin
electroeroziune asistată de ultrasunete a microfantelor, având un dispozitiv de prindere și
9   reglare a dispozitivului de spălare, o pâlnie în care este dispus un lanț ultrasonic având un
transductor piezoelectric, un concentrator și un   dintr-un dispozitiv de prindere, reglare și
11   rotire a unui lanț ultrasonic, un al doilea dispozitiv de prindere, reglare și rotire a piesei de
prelucrat. Lanțul ultrasonic are în componență o bucsă reflectantă, un transductor piezo-
13   ceramic și un electrod sculă de tip lamelă, care este introdus într-un locaș prevăzut într-un
concentrator ce vibrează pe direcție longitudinală și produce cavitație indusă ultrasonic
15   într-un interstițiu de prelucrare mărginit de electrodul sculă și piesa de prelucrat.

          Din brevetul **CN 102513622 A** se cunoaște un echipament pentru șlefuire prin elec-
17   troeroziune asistată de ultrasunete, de mare precizie, a suprafețelor curbate 3D ale mate-
rialelor greu de prelucrat, cum ar fi materiale ceramice carburi de wolfram, titan, etc. Echi-
19   pamentul pentru șlefuire prin electroeroziune asistată de ultrasunete, este montat pe batiul
unei mașini de prelucrare cu ultrasunete și este compus dintr-o masă cu lanțuri cinematice
21   de acționare pe coordonate x și y pe care este montat un dispozitiv ce crează o micropre-
siune sculă/piesă, compus dintr-un suport pe care sunt montate două ghidaje cilindrice
23   concentrice cu niște arcuri de compresie elicoidale, iar în centrul de simetrie al suportului,
coliniar cu axa de simetrie al lanțului vibrațional, este poziționat mecanismul cu magneți
25   permanenți de ajustare al micropresiuni asupra interstițiului de lucru. Pe suport este fixată
tava cu piesa de lucru și electrolitul, iar prelucrarea se face prin vibrarea supersonică a sculei
27   pe direcție verticală efectuată de lanțul ultrasonic, avansul pe direcția z fiind dat de micro-
presiunea exercitată de mecanismul cu magneți permanenți.

29   Dezavantajele soluțiilor menționate anterior constau în:

          - necesitatea realizării unei presiuni ridicate a lichidului electrolitic de 1-2 MPa cu
31   instalații specializate pentru îndepărtarea stratului pasivizat (neutru) de pe suprafața pre-
lucrată, care oprește desfășurarea prelucrării;

33   - la depasivizarea cu presiuni ridicate, este necesară utilizarea unor camere de
contrapresiune, a căror construcție impune măsuri speciale de creșterea rezistenței, care să
35   reziste la aceste solicitări mecanice ridicate;

37   - costuri ridicate impuse de utilizarea unor instalații hidraulice care produc presiuni
ridicate ale lichidului electrolitic și camere de contrapresiune cu rezistență mecanică ridicată.

          Problema tehnică pe care o rezolvă invenția constă în posibilitatea de prelucrare
39   electrochimică tridimensională și lustruire electrochimică a unor suprafețe fără să fie
necesară alimentarea cu presiuni ridicate a lichidului electrolitic în camera de contrapresiune.

41   Echipamentul pentru prelucrare electrochimică asistată de ultrasunete, conform
invenției rezolvă problema tehnică menționată prin faptul că:

43   - se îndepărtează stratul pasivizat de pe suprafața prelucrată prin efectul produs de
cavitația ultrasonică în lichidul electrolitic la prelucrarea electrochimică tridimensională cu
45   regimuri intense, care produc local presiuni foarte mari de ordinul 10 MPa în interstițiul frontal
de prelucrare (spațiul dintre suprafețele frontale ale sculei și piesei prelucrate);

47   - creșterea presiunii lichidului electrolitic se face periodic la fiecare perioadă de
oscilație ultrasonică prin implozia colectivă a bulelor de gaz dezvoltate în interstițiul de
49   prelucrare (germeni de cavitație), aceasta având efect de pompare (evacuare) a produselor

RO 130676 B1

de eroziune electrochimică, fiind generată de vibrația longitudinală cu frecvență ultrasonică a unui lanț ultrasonic, care are în capătul său electrodul-sculă; suprafața frontală a electrodului-sculă se află în apropierea suprafeței prelucrate la o distanță egală cu interstițiul de prelucrare, aceasta modificându-se datorită elongației mișcării oscilatorii; amplitudinea de oscilație este mai mică decât mărimea interstițiului frontal de prelucrare pentru a nu produce scurt-circuit între electrodul-sculă și piesă, aceștia fiind legați la polarități diferite;	1
- efectul produs de cavitația ultrasonică este unul local, numai în interstițiul de prelucrare; presiunea foarte ridicată produsă pentru depasivizare, nu afectează restul elementelor componente ale camerei de contrapresiune pentru că presiunea scade proporțional cu pătratul distanței de la locul producerii cavitației;	3
- pentru depasivizare la lustruirea electrochimică, se acționează intermitent lanțul ultrasonic, care conține scula la capătul acestuia; la lustruirea electrochimică, este necesar să se asigure o viteză de curgere uniformă a lichidului electrolitic în interstițiul de prelucrare, realizată prin controlul presiunii de intrare a lichidului electrolitic în camera de contrapresiune și a presiunii de ieșire din aceasta, precum și prin geometria camerei de contrapresiune; astfel, depasivizarea și eliminarea produselor prelucrării electrochimice din interstițiul de prelucrare se face în afara timpului de prelucrare (lustruire) efectivă pentru a nu afecta distribuția cinetică a lichidului electrolitic pe suprafața prelucrată.	5
Echipamentul pentru prelucrare electrochimică asistată de ultrasunete, conform invenției prezintă următoarele avantaje:	7
- realizează depasivizarea stratului format pe suprafața prelucrată electrochimie fără instalații costisitoare de realizarea presiunilor înalte ale lichidului electrolitic ca în cazul mașinilor cunoscute de prelucrat electrochimie tridimensional;	9
- camerele de contrapresiune nu necesită măsuri speciale de creșterea rezistenței mecanice, efectul de creșterea presiunii produs de cavitația ultrasonică fiind unul local, numai în interstițiul de prelucrare;	11
- echipamentul de prelucrare electrochimică are o construcție compactă, ocupând un spațiu redus în incinta de fabricație;	13
- crește productivitatea prelucrării prin prelevarea suplimentară a materialului datorită efectului produs de cavitația ultrasonică, care asigură prelevarea vârfurilor microgeometriei suprafeței prelucrate care sunt supuse astfel unor solicitări la oboseală de forfecare; undele de șoc ultrasonice produse de cavitație sunt orientate paralel cu suprafața prelucrată în lungul interstițiului frontal de prelucrare;	15
- scade rugozitatea suprafeței prelucrate și implicit crește calitatea acesteia. nu afectează curgerea uniformă a lichidului electrolitic pe suprafața prelucrată la lustruirea electrochimică, pentru că depasivizarea stratului neutru de pe suprafața prelucrată și a reziduurilor din lichidul electrolitic se face intermitent după oprirea procesului de lustruire electrochimică.	17
Se dă în continuare un exemplu de realizare a invenției în legătură și cu fig. 1 și 2 care reprezintă:	19
- fig. 1, echipamentul pentru prelucrarea electrochimică asistată de ultrasunete în reprezentare tridimensională;	21
- fig. 2, echipamentul pentru prelucrarea electrochimică asistată de ultrasunete în secțiune.	23
Echipamentul pentru prelucrare electrochimică asistată de ultrasunete - fig. 1 - este compus din următoarele componente principale: placa de bază 1 ; carcasa camerei de contrapresiune 2 din material neconductiv electric cu ferestre de vizitare 2a , conducta 3 de intrare a electrolitului; manometrul 4 pentru controlul presiunii și electrovalva 5 pentru reglarea presiunii și debitului electrolitului la intrarea în camera de contrapresiune (elemente	25
	27
	29
	31
	33
	35
	37
	39
	41
	43
	45
	47
	49

RO 130676 B1

1 componente similare se regăsesc și la ieșirea electrolitului din camera de contrapresiune
(fig. 2); capacul **6** al camerei de contrapresiune cu orificiul **6a** prin care se introduce în
3 interiorul camerei de contrapresiune lanțul ultrasonic **40**, având la capătul său electro-
dul-sculă **25** (fig. 2); dispozitivul **7** de prindere și reglare a poziției lanțului ultrasonic **40**;
5 flanșa de capăt **8** de prindere a lanțului ultrasonic **40** pe capul de lucru al mașinii de
prelucrare electrochimică care asigură avansul electrodului-sculă în raport cu suprafața
7 prelucrată; dispozitivul **9** de orientare și fixare a piesei **16** (fig. 2) și pentru introducere și
scoatere a piesei **16** din camera de contrapresiune.

9 Echipamentul pentru prelucrare electrochimică asistată de ultrasunete - fig. 2 - este
compus în detaliu din următoarele componente: placa de bază **1**; carcasa camerei de
11 contrapresiune **2**; șuruburile **10** prin care se montează carcasa **2** pe placa **1**; capacul **6** al
camerei de contrapresiune, asamblat cu șuruburile **6b** (fig. 1) pe carcasa **2** și etanșat cu
13 garnitura **11**; conducta **3** de intrare a electrolitului; manometrul **4** și electrovalva **5** pentru
controlul și reglarea parametrilor de intrare ai lichidului electrolitic; ștuțul de intrare **12**;
15 conducta **13** de ieșire a electrolitului din camera de contrapresiune racordată printr-un ștuț
similar la orificiul de ieșire **13a**; manometrul **14** de control al presiunii la ieșire și electrovalva
17 **15** prin care se reglează presiunea și viteza de curgere la ieșire dar și presiunea și viteza de
curgere a lichidului electrolitic în camera de contrapresiune și implicit, pe suprafața pre-
19 lucrată a piesei **16**; pana **17** pe care este orientată piesa **16** cu suprafața înclinată **17a** care
se blochează prin împingere în poziția de lucru (prelucrare a piesei) în contact cu suprafața
21 conjugată înclinată **1a** a plăcii de bază **1** pentru a preveni deplasarea piesei în timpul
prelucrării și ghidată, la introducerea și scoaterea piesei **16** în camera de contrapresiune, de
23 suprafețele laterale verticale conjugate **1b** ale plăcii de bază (fig. 1); garnitura **20** de etanșare
care previne scurgerea electrolitului în timpul prelucrării, care se montează în canalul **17b**
25 al penei **17**, care are profil dreptunghiular (secțiunea A-A); mânerul filetat **21** pentru scoate-
rea piesei **16**; bridele **19** a căror înălțime este sub nivelul suprafeței superioare a penei **17** ca
27 să permită introducerea și scoaterea piesei fixează piesa în locașul **17c** al penei **17** cu
șuruburile **19** cu cap înecat conic; geamul **22** al ferestrei de vizitare **2a** (fig. 1), etanșat prin
29 lipire și asigurat cu rama **23** și șuruburile **23a**; electrodul-sculă **25** care are mișcare de avans
25a dată de capul de lucru al mașinii de prelucrare electrochimică și mișcare de oscilație cu
31 frecvență ultrasonică **25b** perpendiculară pe suprafața prelucrată produsă de lanțul ultrasonic
40; concentratorul **26** al lanțului ultrasonic introdus în camera de contrapresiune prin orificiul
33 **6a**, etanșat cu garnitura **24**; izolația **26a** (spre exemplu, un strat de rășină epoxidică cu
grosime de 0,5 mm depus prin pulverizare termică) a concentratorului pentru a preveni
35 crearea unui câmp electric necontrolat și implicit o prelevare de material neținută sub control;
bucșa radiantă **27**; flanșa nodală **28** prevăzută cu găuri radiale **28a** pentru prinderea lanțului
37 ultrasonic cu șuruburile **32**; transductorul piezoceramic **29** alimentat cu impulsuri de tensiune
de la un generator ultrasonic (nefigurat), care produce oscilații cu frecvență ultrasonică în
39 lanțul ultrasonic **40**; bucșa reflectantă **30**; bucșa **31** prin care se montează lanțul ultrasonic
40 pe flanșa inferioară **35** prin intermediul discului **34** cu ajutorul șuruburilor **33**; flanșa infe-
41 rioară **35** și flanșa superioară **36**, care fac contact pe cele două suprafețe sferice conjugate
35a și respectiv **36a**; șuruburile **37** prin a căror rotire se reglează perpendicularitatea axului
43 lanțului ultrasonic, respectiv a axului sculei **25** în raport cu suprafața frontală a piesei **16**;
arcurile **38** care mențin contactul dintre flanșele **35** și **36**; axul filetat **39** prin a cărei rotire,
45 utilizând o tijă (nefigurată) introdusă în orificiul **39b** și fereastra **36b**, conservă poziția sculei
25 în raport cu piesa **16** prin presiunea exercitată de suprafața conică **39a** pe suprafața
47 conică conjugată a discului **34**; flanșa de capăt **8** prin care se prinde lanțul ultrasonic pe
capul de lucru al mașinii de prelucrare electrochimică cu ajutorul locașurilor **8a** pentru
49 șuruburi pentru canale **T**.

RO 130676 B1

Revendicare

1

Echipament de prelucrare electrochimică asistată de ultrasunete care se montează pe masa unei mașini de prelucrare electrochimică, compus dintr-un lanț ultrasonic (40) ce cuprinde un concentrator (26), un electrod sculă (25), montate printr-o flanșă (8) de capăt pe capul de lucru al mașinii și un circuit de pompare sub presiune a electrolitului, caracterizat prin aceea că are în componență o cameră de contrapresiune ce cuprinde o placă de bază (1) pe care este montată o carcasă (2) cu ferestre de vizitare și un capac (6), în al cărui interior este piesa de prelucrat (16), care se orientează și fixează în locașul (17c) unei pene (17) cu ajutorul unor bride (18) și șuruburi cu cap înecat (19) a căror înălțime nu depășește pe verticală nivelul suprafeței frontale superioare a penei (17), până ce poate fi introdusă și scoasă cu ajutorul unui mâner filetat (21) în și din interiorul camerei de contrapresiune prin ghidare pe suprafețele verticale (1b) ale placii de bază (1) a camerei de contrapresiune și blocată prin împingere cu ajutorul suprafeței înclinate (7a), care face contact cu suprafața înclinată (1a) a placii de bază (1) atunci când se află în poziția de prelucrare a piesei (16), pentru a preveni deplasarea ei, pana (17) fiind etanșată pentru a se preveni scurgerea electrolitului din camera de contrapresiune cu ajutorul unei garnituri (20), montată într-un locaș cu profil dreptunghiular (17b), iar electrodul-sculă (25) execută o mișcare oscilatorie (25b) cu frecvența ultrasonică prin care se realizează depasivizarea suprafeței prelucrate a piesei (16), lanțul ultrasonic (40) fiind introdus în camera de contrapresiune printr-un orificiu (6a) al capacului (6) prevăzut cu un oring (24) de etanșare.

3

5

7

9

11

13

15

17

19

21

(51) Int.Cl.

B23H 7/38 (2006.01);

B06B 3/04 (2006.01);

B23Q 3/08 (2006.01)

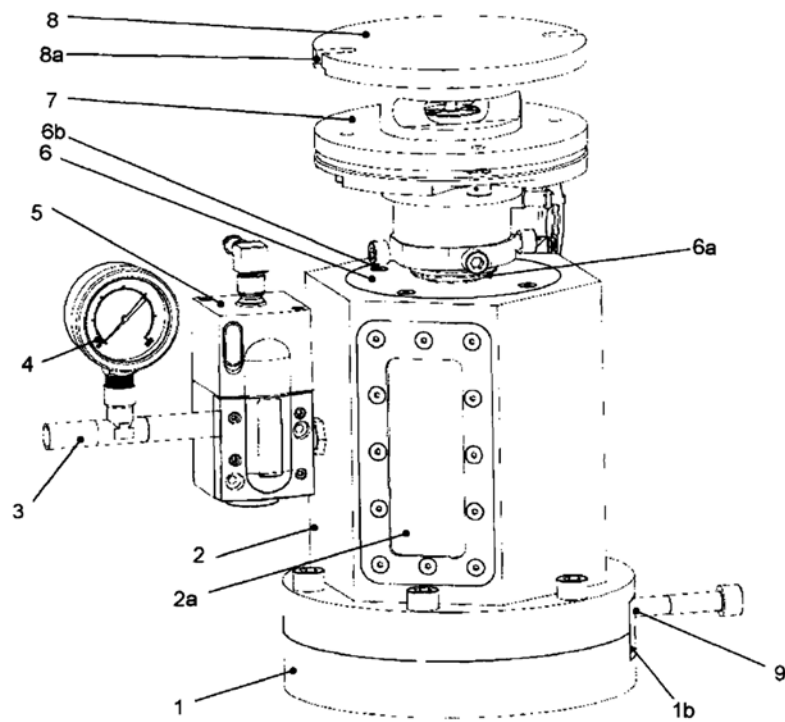

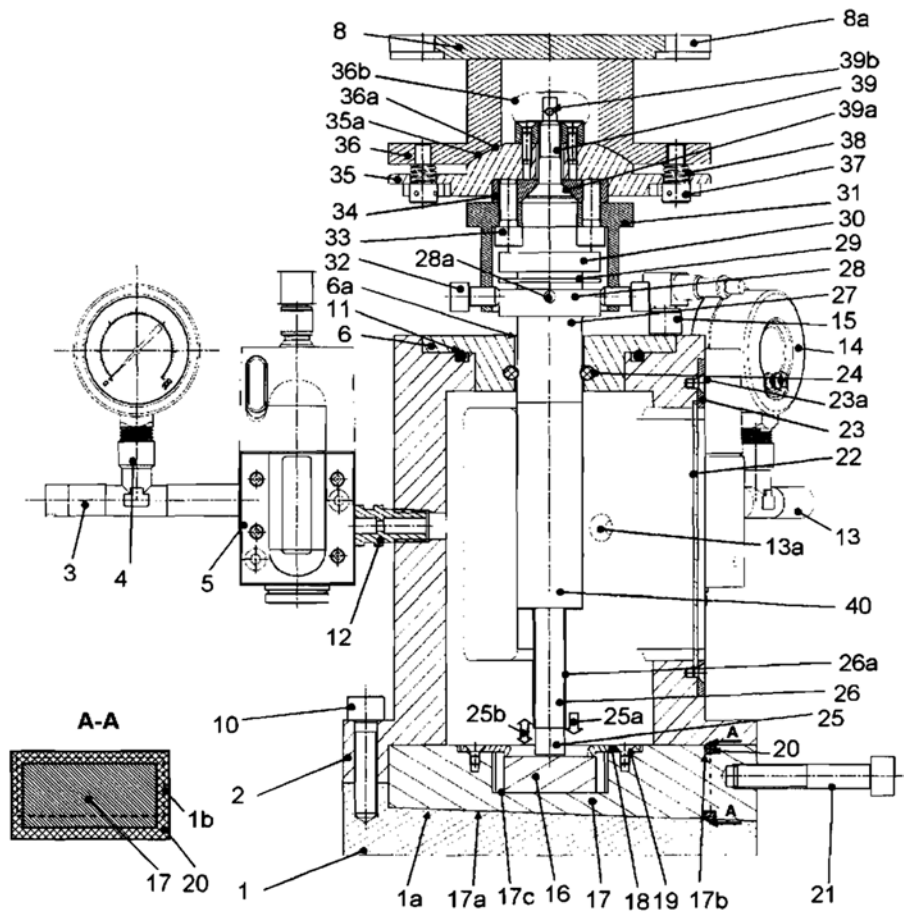
Fig. 1

(51) Int.Cl.

B23H 7/38 (2006.01);

B06B 3/04 (2006.01);

B23Q 3/08 (2006.01)

Fig. 2

Editare și tehnoredactare computerizată - OSIM
 Tipărit la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
 sub comanda nr. 216/2021